



Vision
SOFIELUND
SVENDBORG MERE
REKREATIV 2009



Skov- og børnekompaniet
*Etablering af rekreativ
oplevelsesskov*

1 Forord

Gode Skovoplevelser i Svendborg

Med ”Vision Sofielund” har Svendborg mulighed for at få bynær skov med enestående rekreative værdier. Visionen giver mulighed for at aflevere en grøn arv og ikke gæld til næste generationer. Jo mere vi er vant til at færdes i naturen, jo gladere bliver de fleste af os for naturen.. Projektet skal se som en styrkelse og udvidelse af aktivitetsmulighederne omkring nuværende og kommende idrætsfaciliteter i område Vest og Tankefuldprojektet.

Svendborg mere rekreativ

- **Handicap tilgængelighed er indarbejdet.**
- **Ridning foregår på separate ridestier**
- **Mountainbike bane separeret fra gående**
- **Cittaslow principper er indarbejdet i skovprojekt**
- **Skoven omlægges til naturnær drift i henhold til Skov- og Naturstyrelsen principper**

Skoven skal bruges til at koble af fra dagligdagens travlhed. Skoven bruges til fordybelse og eftertanke.

Skoven giver mulighed for at motionere i smukke omgivelser. Derfor er sti forbindelserne også udformet sådan, at selvom flere bruger skoven samtidig, så vil oplevelse af at være ”alene” være til stede.

Bruger inddragelse

Skovprojektet er skabt ”nedefra” med bidrag fra bruger grupper: Mountainbikeklubben, Islandsk ridecenter, Dansk Blindesamfund, Svendborg Orienterings klub og Spejdergrupper

Vi håber at der i Svendborg kommune vil være bred enighed om at være resolut og imødekommende til dette initiativ.

Projektet ønskes realiseret dette år, og påbegyndt denne vinter.

At projektet kun gennemføres under forudsætning af tæt samarbejde med Kommunens forvaltninger og under forudsætning af godkendelse af SNS Fyn, er for os en positiv præmis vi er helt indforstået med.

Med venlig hilsen

Skov- og børnekompaniet
*Etablering af rekreativ
oplevelsesskov*

Søren Pedersen
Kirsebærvej 16
5700 Svendborg

Tom Skovlække Jørgensen
Øksenbjergvej 84
5700 Svendborg

Erling Hemmingsen (skovkonsulent)
Brændeskovvej 86
5700 Svendborg

1	FORORD	2
2	VISION	4
2.1	Fluftsliv	6
2.2	Friluftsfaciliteter	
2.2.1	Skovlegepladser	
2.2.2	Mountianbike rute	
2.2.3	Stisystemer	
2.2.4	Ridesti	
3	Naturnær skovdrift	
3.1	Mål for naturnær skovdrift	
4	Kultur historie	
5	Politik og regler	
6	Perspektivering	
7	Tidsforløb	
8	Økonomi		

2 Vision

Sofielund skal med sin beliggenhed i det nye Svendborg Vest udgøre en attraktiv bynær skov, der drives efter bæredygtige principper, som tilgodeser særligt rekreative og biologiske værdier

2.1 Friluftsliv

Friluftsfaciliteter har ikke tidligere været prioriteret. Stisystemet er begrænset til skovvejene som er indlagt ”kvadratisk-praktisk” til skovdrift og byder derfor ikke på nogen nævneværdige æstetiske oplevelser grundet lange lige kig.

Det har i henhold lovgivningen for privat skov kun været mulighed for skovgæster, at færdes på de eksisterende befæstede veje og stier. Der findes ingen yderligere faciliteter og særligt adgangsforholdene mangler forbedringer, såsom en p-plads. Samt mulighed for ny tilgang sydsiden mod idrætshallen.

Tankefuldprojektet har fokus på oplevelser og sundhed i naturen. Der skabes nye muligheder for både lokalbefolkning og turister. Naturen er Danmarks største fitnesscenter, også for borgere, der førhen ikke kom så meget i naturen. Motion bidrager til længere og sundere liv.

Men det er vigtigt, at der vises hensyn til naturværdierne, og derfor anlægges faciliteter af forskellig karakter. Benyttelse og beskyttelse skal gå hånd i hånd

Planlægning og arbejdet med etableringen af nye faciliteter bliver foretaget i samarbejde med frivillige og idrætsklubber.



2.2 Friluftsfaciliteter

Særligt i bynære skove, som Sofielund, bør fokus som nævnt lægges på friluftslivet, da skoven kan indrettes så den udbyder en lang række aktiviteter og kan virke som et

åndehul for borgeren. Optimalt tilvejebringes et bredt spektrum af muligheder i harmoni med omgivelserne. Idet byudviklingen omkring Svendborg Vest vil være hurtig og der i forvejen er mangel på friluftsfaciliteter, er den kortsigtede strategi at indføre nedenstående faciliteter inden for en begrænset tidshorisont. Som nævnt ønskes en skov som ansporer til ophold og aktiviteter. Overordnet sikres derfor gode adgangsforhold, sammenhængende stisystem med flere typer af rutealternativer og udfordringer, og der vil være gode muligheder for overnatning, samvær, aktiviteter og leg.

Krav og ønsker:

- Naturoplevelser
- Forskellighed
- Adgang over hele skoven
- Ingen affald
- Gode og mange faciliteter
- Ingen knallerter og andet larm
- Sammenhængende stisystemer med øvrige elementer i tankefuldprojektet.

Et oversigtskort over de ønskede faciliteter samt deres placering kan ses på skovkort. Skovlegeplads, mountainbike rute, befæstet vandresti for alle inkl. Handicappede, ridesti, primitive overnatningsplads, picnicplads, borde/bænke, Der ønskes i skoven en shelter. Den opføres, hvor der i skoven vælges at have åbne arealer (skoveng), Shelteren vil fremme overnatningsmuligheder for især de



nærliggende spejdere, men også brugere generelt og yderligere vil de kunne give ly på f.eks. regnfulde dage.. Ved shelteren anlægges en bålplads samt opføres bænke, borde og muldtoilet. Shelterpladsen med tilhørende forhold som har forbindelse til den befæstede

vandresti.

Der anlægges også en picnicplads med borde, bænke og grill således at der haves to muligheder for at grille i skoven. De lokale brugere har derfor en mulighed for at grille selvom shelteren er optaget i de forventlige mere pressede sæsoner (ferier). Der placeres derudover to bænke i skoven.

2.2.1 Skovlegeplads

Der etableres 1 skovlegeplads. Skovlegepladsen vil udfordre de motoriske evner hos både børn og voksne og udformes endvidere således at flere sanser bliver brugt. Skovlegepladsen vil udgøre et yndet besøgsmaal for områdets institutioner, men også familier. Yderligere vil den kunne give brugere (særligt børn) nye udfordringer på deres færd. Skovlegepladsen opføres i naturmaterialer, primært skovens egne. Skovlegepladsen betragtes som en integreret del af skoven og der hugges ikke for at skabe pladsen, kun hvor anlæggelsen særligt fordrer det. Legepladsen vil herigennem virke som en del af naturen og give naturoplevelser.

2.2.2 Mountainbike

Mountainbikeruten er anlagt i et område, hvor der er mange andre brugere. For at der ikke skal opstå konflikter mellem mountainbikere, ridende og gående gæster, er ruten så vidt muligt adskilt fra både



ridestier og vandrestier i Sofielund skoven.

2.2.3 Stisystemer

Udgangspunktet for etablering af et nyt stisystem i sammenhæng med det eksisterende er lagt i forhold til krav og ønsker. Der er indlagt befæstet sti i handicappede.

Stisystemet er planlagt således skoven ikke fremtoner parklignende, men dog udbyder gode færdselsforhold for gående og handicappede. Stisystemet er formet så der kan gå en ca. 2,5 km. tur rundt i skoven og der er sikret adgang ad 2 adkomstveje dels i det sydvestlige hjørne, og dels ved den eksisterende adkomstvej ved ryttervej. Den Øst-Vestgående vej er egnet, idet den anlægges oven i den eksisterende centrale skovvej. Yderligere haves gennem skoven i Nord-Sydgående vej. Disse veje bibeholdes dels af sikkerhedsgrunde omend en forbedring af vejen er nødvendig, og dels som en



forbindelsesvej til det nye område vest for skoven. Idet de befæstede stier vil tiltrække den største grad af brugere, vil deres anvendelse til tider kunne virke forstyrrende både på hundelufteren, hestefolket og den almindelige skovgæst, som vil kunne føle sig utrygge ved at have "susende" institutionsbørn om ørene. Stisystemet er derfor anlagt således der stadigvæk haves en roligere del i den nordvestlige del af skoven både til gavn for dyrelivet, men også for de skovgæster

som ønsker roligere forhold og man vil kunne fortrække hertil i de mest belastede perioder på døgnet og i ugen.

2.2.4 Ridesti

Forholdene understøttes med udlæggelsen af en og ridesti.

Der er identificeret en konflikt pga. ridning på de nuværende skovstier, hvilket har en u hensigtsmæssig følge. Derfor henføres ridning til de indlagte ridestier for at undgå problemerne. Ridestierne anlægges så der både kan rides kortere og længere ture i skoven.



3 Naturnær skovdrift

- Naturnær skovdrift giver både natur, oplevelser og træ.
- Naturnær skovdrift bygger på, at skoven forynger sig selv.
- I naturnære skove fældes træerne enkeltvist eller i grupper, og der fældes ikke større sammenhængende områder på en gang.
- I den naturnære dyrkning anvendes hjemmehørende og lokalitetstilpassede træarter.
- I naturnær skovdrift bruges der flere forskellige træarter i bevoksningerne.
- Der anvendes ikke pesticider i naturnær skovdrift, og speciel maskiner indsættes, så de ikke laver skader på skoven.
- Mere vild natur.
- Større hensyn til fortidsminder og andre kulturspor.
- Den naturnære skov bliver spændende for publikum



3.1 Hovedmål:

- **En bæredygtig skovdrift ved omstilling til naturnær skovdrift**

- *Der skal ske en langsigtet udvikling af Sofielund, og skoven skal opnå en tilstand, som tager hensyn til naturressourcerne og friluftslivet. Skovdriften skal i sig selv være økonomisk bæredygtig og baseres på naturnær skovdrift, og heraf opnås en skovstruktur byggende på flere etager og træartsblandinger, stabilitet, fleksibilitet og risikospredning.*
- **Sikring og udbygning af skovens biologiske værdier**
 - *Skovens naturværdier skal øges, og der skal være en rig flora og fauna. Indførelsen af den naturnære skovdrift er bl.a. i sig selv primusmotor herfor.*
- **Sikring og udbygning af skovens rekreative værdier**
 - *Med skovens beliggenhed er friluftslivet helt centralt i Sofielund, og skoven skal udbyde aktiviteter i hensynet til en bred brugergruppe. Der skal både være områder med sociale aktiviteter og områder, hvor natur og stilhed kan nydes.*



4 Kulturhistorie

De lokale kulturhistoriske værdier som stendysse og skovens topografi beskrives på informationstavler og i folderen og angives på kort. Gamle træer overgår til naturligt forfald.. De vil dog kunne beskæres/fældes såfremt de skønnes at udgøre en fare for offentligheden.

4.1 Information og andre faciliteter

Der placeres informationstavler og foldere ved indfaldsvejene til skoven. Yderligere skiltes stisystemerne, regler for medtagning af hund o. lign. Der opstilles en række skraldespande på udvalgte punkter i skoven. Ved indgangen til skoven anlægges en P-plads. Facilliterne ønskes angivet på www.friluftskortet.dk samt www.sydfynskeoehav.dk, hvorved skovens rekreative tiltag i et bredere omfang bliver synliggjort for offentligheden.

5 Politik og regler

Da ønsket med skoven som nævnt er en høj rekreativ anvendelse vil der i skoven være frie adgangsforhold som på Skov- og Naturstyrelsens arealer, det være sig både tidsmæssigt og anvendelsesmæssigt. Der haves derfor fri adgang til alle af skoven arealer på alle tidspunkter. Stillezonerne sikres derfor bl.a. gennem hensigtsmæssig stiføring, men også ved at skovudviklingstyperne nogle steder vil kunne være relativt ufremkommelige.

- Ridning foregår på ridestierne.
- På vandre- og cykelstier viger cykellister for gående og handicappede.
- Hunde skal føres i snor af hensyn til dyrelivet
- Kun bålpladserne må bruges til at tænde bål på og grille i skoven. Der medbringes selv kul og træ eller sank kvas og grene i skovbunden. I meget tørre perioder kan der udstedes forbud mod at benytte bålpladserne.
- Det er forbudt at fælde levende træer.
- Affald i skraldespande

6 Projektets gennemførelse og tidsforløb

Ny fase 1 påbegyndes 2009 : Motormanuel rydning til stiforløb. Og generel forberedelse til fase 2.Samt anlæg af stisystem som påbegyndes primo 2010. Fase 2 ; legeplads/shelter/mountainbike/muldetoilet /borde/bænke/skraldestativer og info som beskrevet ,samt ridespor

6.1

Beskrivelse af bæredygtig skovhugst (motormanuel)

I naturnære skove fældes træerne selektivt, enkeltvis eller mindre grupper. Specielle små maskiner anvendes således at skovbunden ikke skades.

6.1.1.

Teknisk beskrivelse af sti kasse og P plads

Der etableres en 1800 meter stisystem i ca 2,5 meters brede således:

Bundgrus i 250 mm tykkelse

”Odense stigrus” i 200 mm tykkelse

Parkering- og vendeplads til ca 10 biler:

Stabilgrus 300 mm og ”Odense stigrus” 200 mm

6.1.2 **Beskrivelse af skovlegeplads**

Der etableres i skovens syd-vestlige hjørne en skovlegeplads.

Skovlegepladsen tilpasses træer og topografi. Skovlegepladsen

Bygges udelukkende af træ fra Sofienlund. Skovlegepladsen vil opfylde

Gældende sikkerhedsnormer for sådanne. Der opsættes skraldestativ, samt Borde og bænke.

6.1.3 Beskrivelse af bål og Shelter

Der etableres bålsted med chaussesten for brandsikkerhed.
Der opsættes borde og bænke til picnic. Disse laves af træ fra Sofienlund.
Der opsættes skraldestativ. Shelter og et muldetoilet bygges i midten af Skobens sydlige del-. Shelter og muldetoilet bygges af træ fra Sofienlund.

6.1.4 Bæredygtig og nænsom skovning

Skovning medfinansierer projekt. Og medfinansierer nyplantning af f.eks. Hassell

7. Tidsforløb

Projektets fase 1 er grundindretning af rekreativ skov. Påbegyndes ultimo 2009 og afsluttes senest udgang 2010. Såfremt kommunen ønsker det, kan Skov og Børnekompaniet søge tilskudsmidler til første fase.(senest udgang aug. 2009) Såfremt kommunen ønsker fase 2 implementeret, kan Skov og Børnekompaniet, Projekt lede i 2009 og 2010 samt søge tilskud til fase 2. Såfremt kommunen ikke ønsker fase 2, vil fase 1 alene have skabt brugervenlig ”infrastruktur” i skoven.

8 Økonomi

Pris for fase 1 er: 1,3 mill kr (ex moms). (uden evt støtte beløb)
Pris for fase 2 er: 1,1 mill kr(ex moms) (uden evt støtte beløb)

Skov og Børnekompaniet kan ”mellemfinansierer” fase 1 beløb på 1,3 mill kr Således at betaling for fase 1 erlægges 1/1 2011. Støttebeløbs størrelse reducerer Kommunal betaling. Ligeledes kan fase 2 ”mellemfinansieres. Og ligeledes reduceres Kommunal betaling i fase 2 ved støttet tildeling.
Betaling for fase 2 erlægges 1/1 2012.

Salg- og brug af træ i anlægsperioden medfinansierer projektet.

Vedligeholdelse i anlægsperioden frem til 2012, uden udgift for kommunen.

Vedligeholdelse af færdig gjort projekt, fase 1 og 2 , eller fase 1 alene uden drift udgift i 5 år, såfremt vedligeholdende nænsom skovhugst tilfalder Skov og Børnekompaniet.

Vedligeholdsaftale kan af kommunen opsiges med 6 mdr. varsel.

